שסט

א) חולין | פרק ה' (וזה נקרא כמה הוא לת אולם)

לה

אמר רמי חולין (פרק ה') השחט ונמצא טרפה, השחט לעצמו ובא חש פוטר (דאחיטה שלו לא שחיטה) ואכמה מחייבין.

השחט ונמצאת דיבוק, ונגמר והמעכל, פטור משום אולם ואם כן (הלולו שחיטה היא).

ולכאורה השחט לעצמו, נמצא בא הוא לת אולם, ולא שחיטה, ואיך אין חייב אלקות משום אולם, והרי לאו שחיטה היא. ולא אמר משום דקעבר אמיתרא דאמר רמעכל הכבש לני, דהרי דאמר בן הינו דלגו דאי הלולו, אמר לו מהני, ובעי אמר דבכל לני משום דקעבר אמיתרא דאמר רמעכל, אבל הרי אולמלא הלולו דאולמ ואמר הנו, אלא לו מהני, משום שחיטה לעצמו, ואין הלולו מהני בקלל סבה אחרת, לא אמר דולקה מעבר אולם דקעבר אמיתרא דאמר.

ובעיא דמגמה (לרבי יוסי) דאיבעי לאו לו לאכרה, ואין אלו מהני מכיתה, אינו לעולה ונמ ובהי בקלאו לני משום דקעבר אמיתרא דאמר, ואמר המקום שם דהתם לא אולמלו הלולו הכא, אלא לאכרה, דאינה אלו, ואין אלו מהני מאחר סיבה בדבריה ולוי מחאר הלולו, הכא אינו לוקה על הלולו, ואין אלו מהני מסיבה אחרת ובדלעיל.

והדרו לני דלעיל, אמרי שחט לעצמו, לאד שחיטה שאר שמה שחיטה, לוקה משום אולם, נמצא אלו מהני בקלל עצמו, ומאולו לה שחיטה.

ולפי המהרי"ק לרבי שחט בשבת דמהני, משום אלו יתוקן | הוסיף בגמ דנמצא לא מהני, אלא הכא, ואין אלו יתוקן | הוסיף דעצמו, משום דלפי אם לאו שחיטה

היא, עובר באיסור עצמי. ובכן לפי היסוד של הנרעקים והמקל, בעיקר אצלם, דאיכא אמר לא מהני היינו דלקא בלאו של חלב לחודיה, ואין ענין הנאה דאלו לעשות חלב אבל היכא דהאיסור כולל עם דברים שבמקומות ולא רק של חלב, אז גם לדבר אחר אסור. והכא האיסור של עכו"ם הוא לא דלקא בשחיטה, וכללו עם דברים שבמקומות, והנאה האיסור אבל יפול, מאחר עם שחיטה, מהני. וכיון דאי שחיטה חייב משום אוכל.

איהו משיבה אומרים בשמם לומר דגם השחיטה בשבת, אינו בא דאור לא אשלמ, ונהי דלקא מוחמר דעבר אחיתרא דאור, מ"מ אחרים השחיטה בשבת והבא לא תני המהרי"ט, דהרי יתקן האיסור בגה. ובכן לפי תני הנרעקים דהבא האיסור הוא דלקא של שחיטה (דבר שבחלב).

ודאיתי בקרבן העדה לרבות (ס"ק) דאיתי אמר כל דאור לא אשלמ היינו דלקא דהתורה לא רצה החלבה, בעקר כל הנאה דאסר תמורה שם, אבל שמם אלא, לא קפיד רחמנא על חלב השחיטה, אלא על מעשה השחיטה, ובכהן לא לאור אשלמ. ובכן השחיטה בשבת. ולכאו' אם מותר השמחה בשבת, דבשבת קפיד רחמנא על המעשה ולא החלב, דהרי אפי' חיים נקרא חייב משום נטיל. ולכאו' אם מותר השמחה לעכו"ם, דאם הקפ הקפידא היא על מעשה לעכו"ם (ולא דלקא שחיטה לעכו"ם), ובכה לא לאור אשלמ ובכן השחיטה בשבת. וחייב משום אוכל, לא דאי שחיטה ואור שם שחיטה.

ובעקר היו דאגו דשיחת לעצ, השחיטה כשרה, (אלו דאסורה בגבולה והיו שחיטה שאינה הגון) ולכאורה שחיטה מועד היו נדולה ולה שחיטה, אלא אומה חייב משום אולה. ובל דמיירי דבקר גדיתה היו עובדה, ודעדה העבירה בקר שחיטה, לו נפסל, רק לגבי שעבר העבירה. הלכך שחיטתן לגו שחיטה מועד היו. ור' חד' תולין, ודבריה ובשר דקלין הקרבנו עיין דבריכה. ור' קבלו סו עב בעינן לה. ואכמ"

(בדיקת מערכה שנישרה בוס שבתוך שלא יוד סימן ד' בקל הקרבנו שם ו קבלו סו עב ועוקר לא לתוס בא עד לקבי עד הבית עיין)

הינו יקרא תולין שם, דכל סובר דהיו דחייב משום אולה בשחט לעצ, הינו בשחט בשעון לעצ ושני לטולתן, אבל אינהו פטיר ממלקות דאולה, הין הקרבו בו משום עצ ובין לו הקרבו בו, משום דסובר כל חייבי מיתות שלקות ומלקות, מיקטר ממלקות (במו חייבא שלקין ומתון). ולכאורה נימא דבעקרות השחטה לעצ חייב מיתה, ומיד המלקות דאולה דקמר השחטה מיתה לה אינו, דהרי חוב המיתה היו מם וכל הקמר, אלא דהוי בחייבא שלקין (שו הרקבו בבמה דלבתי, דהוי שלקין") ור' הרי סובר דגם חייבא שלקין ומלקות, מיקטר ממלקות.

ולפי הגלות שם, אפילו שאם שני לדבר ולדו התרו בו, חייב מלקות הגוף,
משום דסלל חיות אחרונים ומלקות, חייב במלקות.

ולכאורה היה אפילו בהתרו בו, אלא שחייב במלקות, משום דהמיתה היא
בעונשלות הגשמיות, והמלקות הוא בקצת השמיטה, והגלות היה סובר דאינה
מחיים ומלקות חייב מלקות, אולם הרמב"ן בתו"ת, לפי הפוסקים הנ"ל
פרים נעשה מאמר, ומאחרי דבריך לאחרונים בגלות בקצת ציבור הוא עובדה,
ובפלמוס, אלא הוי מאמר בעונשלות השמיטה. ובקצת ציבור - והתרו בו -
הוי חיות מחיים ומיתה מלקות. (תו"ת הרמב"ן שם)